

4. ZASADY ODBYWANIA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH DYDAKTYCZNO - WYCHOWAWCZYCH CIĄGLYCH Z PRZEDMIOTU *HISTORIA*, STUDIA MAGISTERSKIE, KIERUNEK *HISTORIA*, SZKOŁA GIMNAZJALNA

I. Podstawa prawna:

Organizację praktyk regulują: art. 189 ust. 2 pkt. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* z dnia 27 lipca 2005 r. oraz pkt. 3 str. 14-16 *rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

II. Informacje ogólne. Główne zadania i cele praktyk pedagogicznych

Praktyki pedagogiczne ciągle stanowią integralną część bloku przedmiotów pedagogicznych i wraz z innymi zajęciami tego bloku, objętymi planem studiów, podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Student historii na studiach magisterskich w semestrze letnim drugiego roku studiów, obowiązany jest zaliczyć **trzy tygodnie praktyk w szkole gimnazjalnej: 15 dni, 60 godzin, w tym minimum 20 godzin lekcyjnych z przedmiotu: historia - prowadzonych samodzielnie**. Oprócz lekcji prowadzonych przez studenta praktyki obejmują: lekcje obserwowane oraz uczestnictwo we wszystkich pozostałych formach pracy szkoły i nauczyciela. Praktyki odbywają się w szkołach w Łodzi lub w placówkach oświatowych miejsca zamieszkania studenta.

Do głównych zadań praktyk pedagogicznych należą:

- Zapoznanie studenta ze szkołami i ich środowiskami społecznymi.
- Kształtowanie prawidłowej postawy przyszłego nauczyciela-wychowawcy.
- Poglębianie procesu doskonalenia metodycznego poprzez konfrontację przygotowania teoretycznego z praktyką szkolną oraz wdrażanie do nauczania przedmiotów kierunkowych pod opieką doświadczonych nauczycieli-specjalistów.
- Rozwijanie inwencji studentów w organizowaniu i prowadzeniu zajęć oraz budzenie refleksji metodycznej poprzez prowadzenie pracy badawczej, której przedmiotem jest proces dydaktyczny.

III. Efekty kształcenia

W czasie praktyk student pełni rolę nauczyciela, kształtuje tym samym kompetencje dydaktyczno-wychowawcze poprzez:

1. planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
2. dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
3. organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane konspekty,
4. animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
5. organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
6. podejmowanie działania wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad.

IV. Organizacja i przebieg praktyk - obowiązki studenta

Student podejmujący praktykę pedagogiczną winien:

- w dniu rozpoczęcia praktyki zgłosić się do dyrekcji szkoły i uzyskać wpis w dzienniku praktyk potwierdzający rozpoczęcie zajęć,
- przed prowadzeniem samodzielnych lekcji obserwować lekcje nauczyciela – opiekuna praktyk, a także w miarę możliwości innych nauczycieli uczących tego przedmiotu,

- przygotowywać się do lekcji opracowując konspekty zaakceptowane przez opiekuna przed prowadzeniem zajęć,
- obserwować lekcje kolegów odbywających praktyki w tej samej szkole,
- aktywnie uczestniczyć w omówieniach obserwowanych i przeprowadzonych lekcji, dokonywać autooceny działań dydaktycznych i wychowawczych,
- uczestniczyć we wszystkich formach pracy nauczyciela takich jak: praca wychowawcy klasy, zajęcia pozalekcyjne (praca kółek przedmiotowych i organizacji młodzieżowych), posiedzenia rady pedagogicznej (za zgodą dyrekcji szkoły), wycieczki przedmiotowe, uroczystości szkolne, dyżury,
- za zgodą opiekuna praktyk dokonywać kontroli zeszytów, sprawdzania prac kontrolnych, przygotowywać środki dydaktyczne, sprawdziany, testy, itp.,
- systematycznie i starannie prowadzić dziennik praktyk zapisując w nim przebieg zajęć w każdym dniu trwania praktyki.

Student jest obowiązany do powiadomienia opiekuna kierunkowego praktyk z ramienia uczelni o zaistniałych trudnościach wynikłych w trakcie odbywania praktyk. W szczególności powinien bezzwłocznie poinformować o nieobecności lub chorobie nauczyciela opiekuna lub innych ważnych przyczynach uniemożliwiających rozpoczęcie lub kontynuowanie praktyk.

Po zakończeniu praktyk student powinien, uzyskać opinię (recenzję działalności dydaktyczno-wychowawczej praktykanta) nauczyciela kierującego praktyką oraz podpis i stempel dyrekcji szkoły potwierdzający zakończenie praktyk. Praktykant wyraża także własną opinię o odbytych zajęciach. Opinia zawarta w dzienniku praktyk winna być zredagowana w rozwiniętych punktach i zawierać:

1. Autoocenę:

- a) wiedzy merytorycznej studenta i umiejętności jej wykorzystania,
- b) przydatności wiedzy teoretycznej dla organizowania procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- c) umiejętności wykorzystywania środków dydaktycznych i stosowania różnych rozwiązań metodycznych.

2. Ocenę zespołów uczniowskich.

3. Spostrzeżenia praktykanta dotyczące pracy szkoły i nauczyciela-opiekuna praktyk.

4. Tabela zestawienie w ilości godzin lekcyjnych: lekcji obserwowanych, lekcji samodzielnie prowadzonych oraz innych zajęć studenta podejmowanych na terenie szkoły:

	I tydzień	II tydzień	III tydzień	IV tydzień	V tydzień	VI tydzień	Razem
Lekcje obserwowane							
Lekcje prowadzone							
Inne zajęcia							
Łącznie							

Po odbyciu praktyk student obowiązany jest wypełnić ankietę ewaluacyjną, określającą stopień jego przygotowania dydaktyczno-wychowawczego w odniesieniu do efektów kształcenia oraz zawierającą ocenę przebiegu praktyk. Ankieta wraz z dziennikiem praktyk oraz ankietą wypełniona przez nauczyciela stanowi dokumentację praktyk i podlega obowiązkowemu dostarczeniu do opiekuna praktyk z ramienia uczelni. Student dostarcza wyżej wymienione dokumenty opiekunowi kierunkowemu praktyk w terminie siedmiu dni od dnia zakończenia praktyk.

Studenci odbywający praktyki obowiązani są doręczyć w pierwszym tygodniu ich trwania do Sekretariatu Instytutu Historii UŁ lub bezpośrednio do opiekuna praktyk z ramienia Instytutu Historii - wykazu samodzielnie prowadzonych lekcji.

V. Działania i obowiązki szkoły oraz nauczyciela-opiekuna praktyk

Dyrekcja szkoły wraz z nauczycielem kierującym praktyką zapoznaje studenta z organizacją procesu kształcenia, prowadzeniem dokumentacji szkolnej, pracą biblioteki, pracownią przedmiotową oraz formami zajęć pozalekcyjnych i współpracy ze środowiskiem. Szkoła zapoznaje praktykanta z wewnątrzszkolnymi dokumentami prawa oświatowego (statut szkoły, wewnątrzszkolny regulamin oceniania, itp.) oraz zasadami BHP.

Nauczyciel-opiekun praktyk w porozumieniu ze studentem ustala w pierwszym tygodniu zajęć plan praktyk. Plan ten, zatwierdzony przez szkołę, jest częścią dokumentacji praktyk.

Zajęcia praktyczne należy rozłożyć rytmicznie uwzględniając obserwację i prowadzenie lekcji w różnych klasach, a także udział studenta we wszystkich formach pracy pozalekcyjnej. Lekcje prowadzone przez praktykanta winny być obserwowane przez nauczyciela, a następnie omówione i ocenione. Niedopuszczalne jest zakończenie praktyk przed oficjalnie wyznaczonym terminem.

W trakcie praktyk praca studenta i realizacja postanowień niniejszego regulaminu mogą być sprawdzane przez opiekunów kierunkowych z ramienia uczelni. Lekcje samodzielnie prowadzone przez praktykanta mogą być hospitowane przez pracowników Instytutu Historii UŁ.

Nauczyciel-opiekun praktyk, po zakończeniu cyklu zajęć, podsumowuje ze studentami przebieg praktyk, zwracając uwagę na osiągnięcia i trudności, a następnie wpisuje do dziennika praktyk recenzję działalności dydaktyczno-wychowawczej praktykanta. Należy w niej uwzględnić:

- a) stopień przygotowania merytoryczno-metodycznego,
- b) umiejętności w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej,
- c) umiejętności zastosowania teorii w praktyce,
- d) ocenę predyspozycji do zawodu wychowawcy-nauczyciela
- e) stosunek praktykanta do obowiązków.

Konkluzję recenzji stanowi ogólna ocena działalności wyrażona w przyjętej w uniwersytecie skali ocen (niedostateczny, dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry).

Elementem oceny studenta jest również wypełnienie przez nauczyciela - opiekun praktyk ankiety, w której określa stopień realizacji przez studenta efektów kształcenia (wyszczególnionych w punkcie III niniejszego regulaminu) oraz stopień jego kompetencji społecznych.

VI. Uwagi końcowe

Zaliczenia praktyk dokonuje opiekun kierunkowy praktyk z ramienia uczelni.

W kwestiach formalnych związanych z organizacją praktyk należy kontaktować się z Dziekanatem Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ, ul. A. Kamińskiego 27a, tel. 42-635-43-51.

Pytania i uwagi dotyczące kwestii merytorycznych prosimy kierować do Pracowni Dydaktyki i Technologii Informacyjnej UŁ, tel. 42-635-62-01. Kontakt do Sekretariatu Instytutu Historii UŁ, ul. A. Kamińskiego 27a, tel. 42-635-61-84.